

Statusrapport for perioden 21. oktober 2025 - 20. mars 2026

Høypatogen aviær influensa (HPAI) i Norge, Europa og globalt

RAPPORT 11/2026

Statusrapport for perioden 21. oktober 2025 - 20. mars 2026

Høypatogen aviær influensa i Norge, Europa og globalt

Forfattere

Silje Granstad¹, Bjørnar Ytrehus¹, Morten Helberg², Johan Åkerstedt¹, Britt Gjerset¹, Cathrine Arnason Bøe¹, Knut Madslie¹, Siv Meling¹, Bente Fjermestad-Eie¹, Anna Bergfeldt¹, Ingvild Fjeldheim³, Jeanette Stålcrantz³, Ragnhild Tønnessen¹

¹Veterinærinstituttet, ²Birdlife Norge og Høgskolen i Østfold,

³Folkehelseinstituttet

Foreslått referanse

Granstad, Silje, Ytrehus, Bjørnar, Helberg, Morten, Åkerstedt, Johan, Gjerset, Britt, Bøe, Cathrine Arnason, Madslie, Knut, Meling, Siv, Fjermestad-Eie, Bente, Bergfeldt, Anna, Fjeldheim, Ingvild, Stålcrantz, Jeanette, Tønnessen, Ragnhild. Høypatogen aviær influensa – HPAI i Norge, Europa og globalt: Statusrapport for perioden 21. oktober 2025 – 20. mars 2026. VI rapport 11/2026. Veterinærinstituttet 2026. © Veterinærinstituttet, kopi tillatt med henvisning

Kvalitetssikret av

Ingeborg Sveinsdottir, Seksjonsleder, Husdyr, vilt og velferd

Publisert

25.03.2026 på www.vetinst.no

ISSN 1890-3290 (elektronisk utgave)

© Veterinærinstituttet 2026

Kolofon

Forsidebilde: Colourbox

www.vetinst.no

Innhold

Sammendrag.....	3
Om rapporten	3
Oppdragsgivere og finansiering	4
Om fugleinfluensa.....	4
Fugleinfluensa i Norge	5
Villfugl	5
Fjørfe og fugler i fangenskap	10
Pattedyr	10
Fugleinfluensa i Europa og globalt.....	10
Sverige	10
Danmark	10
Resten av Europa og globalt	11
Villfuglbevegelser senhøst 2025 og vår 2026	14
Smitte til andre dyr	14
Europa.....	14
Utenfor Europa	15
Utbruddet hos melkekyr i USA.....	15
Smitte til mennesker	17
Influensa A(H5N1).....	17
Influensa A(H9N2).....	17
Influensa A(H10N3).....	17
Influensa A(H5N5).....	17
Risikovurdering	17
Genetisk karakterisering av HPAI-virus i Norge og Europa	18
Vurdering	19
Anbefalinger	20

Sammendrag

Forekomsten av høypatogen aviær influensa (HPAI) H5N1 hos villfugl i Europa var svært høy gjennom høsten og vinteren 2025/2026, og situasjonen påvirket også Norge. Andefugler har vært spesielt utsatt, men overvåkingsdata viser at antallet nye påvisninger har vært avtagende de siste ukene. H5N1-varianten EA-2024-DI.2.1 har dominert i Europa, inkludert i Norge, siden høsten 2025. I Europa har også traner vært blant de rammede artene.

I Norge har det vært flest tilfeller hos svaner. Det er også gjort påvisninger hos enkelte gjess, ender, måker og rovfugl. Funnene er gjort i flere regioner, inkludert Trøndelag, Østlandet, Sørlandet og Vestlandet, ofte hos fugler ved kysten og innsjøer i befolkningsstette strøk. Det er ikke rapportert funn fra Nord-Norge i denne perioden. Flere av fuglene har vært syke, ofte med tegn på påvirkning av sentralnervesystemet, eller de er funnet døde, men viruset er også påvist hos tilsynelatende friske individer.

Til tross for omfattende smittesirkulasjon hos villfugl har situasjonen i norske fjørfebesetninger vært stabil, og det har ikke vært nye utbrudd i kommersielle fjørfehold eller i dyrehold med fugler i fangenskap siden september 2025. Dette står i kontrast til utbruddene rapportert fra flere europeiske land gjennom vinteren, selv om antallet utbrudd hos fjørfe der har vært på nivå med foregående år.

I Europa er det rapportert en mindre økning i påvisninger av HPAI hos enkelte pattedyr, hovedsakelig viltlevende rovdyr som rever, men også hos noen katter. I januar 2026 ble det for første gang påvist antistoffer mot H5N1 hos en melkeku i Nederland. Prøvene ble tatt etter at en syk katt på samme gård fikk påvist viruset. Funnet viser at europeiske virusvarianter også kan smitte naturlig til melkekyr. I USA rapporteres det om få nye påvisninger av HPAI H5N1 i melkekubesetninger de siste månedene. I Norge har det ikke vært nye påvisninger av HPAI hos pattedyr siden september 2025, da H5N5 ble påvist hos en fjellrev på Svalbard.

Videre utvikling gjennom vår og sommer er usikker. Smitten hos viltlevende vannfugler avtar vanligvis utover våren, men både overvintrende fugl og trekkfugl kan bidra til videre spredning. Det forventes derfor fortsatt aktivitet av HPAI i tiden som kommer. Det er også knyttet spenning til om det vil oppstå nye utbrudd hos kolonihekkende sjøfugl, slik som utbruddet i 2023. Tilveksten av unge fugler som ikke har vært eksponert for viruset tidligere, kan øke andelen individer uten immunitet og dermed gi grobunn for nye utbrudd.

Veterinærinstituttet anbefaler fortsatt godt smittevern i fjørfehold og hos fugler i fangenskap i hele landet. Dette er særlig viktig i fjørfetette områder. Det oppfordres også til årvåkenhet for mulig smitte av fugleinfluensa til andre dyrearter. Testing anbefales ved funn av syke eller døde dyr i nærheten av lokaliteter med utbrudd hos villfugl eller fjørfe. Dette omfatter spesielt rever, mink, otere og andre mårdyr, smågnagere, kråkefugl, rovfugl, katter og gårdsdyr som storfe, småfe, gris og kamelider. Kjæledyr og dyr i dyreparker er også aktuelt å teste, dersom dyrene viser tegn på sykdom eller har vært i nærkontakt med smittet fugl. Hunder og katter bør holdes unna døde og syke villfugl. I tillegg anbefales økt årvåkenhet og beredskap for utbrudd i sjøfuglkolonier i sommer.

Om rapporten

Denne rapporten er basert på påvisninger av HPAI-virus hos fugler og andre dyr i Norge i perioden fra 21. oktober 2025 til 20. mars 2026. Fugleinfluensa hos dyr i Norge overvåkes av Mattilsynet i nært samarbeid med Veterinærinstituttet gjennom ulike overvåkingsprogrammer. I tillegg er overvåkingen i perioden 2024-2026 ytterligere styrket av EU-prosjektet One Health for Surveillance (OH4S), som drives sammen med Folkehelseinstituttet og involverer et stort nettverk av eksterne samarbeidspartnere (les mer under).

Veterinærinstituttet er nasjonalt referanselaboratorium for aviær influensa. Omtalen av smittesituasjonen i Europa og globalt er i denne rapporten basert på statusrapportene publisert [10. desember 2025](#), og [12. mars 2026](#) av Den europeiske myndighet for næringsmiddeltrygghet (EFSA), Det europeiske smittevernbyrået (ECDC) og Det europeiske referanselaboratoriet (EURL) for aviær influensa.

Takk til Mattilsynet, Folkehelseinstituttet, andre samarbeidspartnere og medarbeidere ved Veterinærinstituttet for bidrag til datagrunnlaget og kvalitetssikring av denne rapporten.

Oppdragsgivere og finansiering

Veterinærinstituttets arbeid med fugleinfluensa er for en stor del finansiert over instituttets grunnbevilgning. I tillegg deltar Veterinærinstituttet sammen med Folkehelseinstituttet i prosjektet One Health for Surveillance (OH4S). Prosjektet er delfinansiert av EU4Health-programmet (Grant Agreement Nr. 101132473) under European Health and Digital Executive Agency (HaDEA), som skal fremme god beredskap mot grenseoverskridende helsetrusler. Prosjektet pågår i perioden 2024-2026 og utføres i nært samarbeid med EFSA og ECDC. Norge deltar sammen med 10 andre partnerland i et konsortium ledet av Statens Serum Institut i Danmark. I Norge koordineres aktiviteten fra Folkehelseinstituttet, og Veterinærinstituttet deltar med å implementere et koordinert Én-helse-basert overvåkingsprogram.

Prosjektet fokuserer på prioriterte zoonotiske sykdommer, og inkluderer undersøkelse av prøver fra dyr og miljø. Målet er å fremskaffe kunnskap og informasjon som kan bidra til å redusere risiko for smitte til mennesker. I Norge har vi blant annet valgt å satse på å styrke overvåkingen av HPAI. En viktig del av denne satsingen er å forbedre den passive overvåkingen, det vil si innsendelsen av prøver fra fugler og pattedyr som mistenkes for å ha HPAI. Dette skjer i samarbeid med ornitologiske fagmiljøer som Norsk institutt for naturforskning, Norsk polarinstitutt, BirdLife, Ringmerkingssentralen og Statens naturoppsyn. I tillegg til passiv overvåking omfatter arbeidet differensialdiagnostikk på syke fugler som er negative for HPAI, aktiv overvåking av friske fugler i bestander som ut fra trekkmonstret har høy sannsynlighet for å bli smittet med virusvarianter som ikke finnes i Norge, serologiske kartlegginger av eksponering for H5 i utsatte fugle- og pattedyrbestander, helgenomsekvensering og molekylærbiologisk karakterisering av virusvariantene som blir påvist, og automatisering av systemer for virusanalyse og sekvensdeling.

Om fugleinfluensa

Fugleinfluensa (aviær influensa) forårsakes av influensa A-virus og er en smittsom virus sykdom som kan ramme en rekke fuglearter. Ulike varianter av fugleinflusavirus fører til sykdom med ulik alvorlighetsgrad. Det er vanlig å gruppere sykdommen i en sterkt sykdomsfremkallende form (høypatogen aviær influensa, HPAI) og en mindre alvorlig form (lavpatogen aviær influensa, LPAI). Den mest alvorlige formen kan forårsake svært høy dødelighet hos fjørfe og villfugl.

Aviær influensa er en liste 1-sykdom. Ved mistanke om eller påvisning av denne sykdommen hos fugler eller andre dyr skal Mattilsynet varsles umiddelbart.

Viruset kan smitte gjennom kontakt med avføring eller sekret fra luftveiene til infiserte dyr. Direkte smitte med HPAI-virus kan skje ved overføring av virus mellom fugler gjennom fekal-oral smitte eller dråpesmitte. Indirekte smitte kan skje når virus overføres fra fugl til fugl via en intermediær kilde, som for eksempel kontaminerte gjenstander, persontrafikk, skadedyr, fluer eller lignende. Smitteoverføring fra villfugl til tamfugl, eller omvendt, kan skje ved tilgang til samme uteområde, bruk av felles fôr- og vannkilder, eller ved at mennesker bringer smitte med seg på klær, fottøy eller utstyr.

Pattedyr kan enkelte ganger smittes gjennom at de spiser smittet fugl, eller er i nær kontakt med disse i sterkt kontaminerte miljøer. I USA er det i tillegg rapportert om smitte fra ku til katt gjennom rå (upasteurisert) melk. Både i USA og Europa har enkelte katter fått HPAI etter inntak av råfôr som har inneholdt smitte. Mennesker kan også i sjeldne tilfeller smittes av fugleinfluensa.

Fugleinfluensa i Norge

Villfugl

I rapporteringsperioden fra 21. oktober 2025 til 20. mars 2026 har Veterinærinstituttet undersøkt prøver fra 313 villfugler (Figur 1). Det ble påvist HPAI-virus hos 65 individer (Tabell 1, Figur 2). Andefugler (svaner, ender og gjess) har vært mest berørt, men det er også gjort funn hos enkelte rovfugler og måker. Påvisningene kommer fra Østlandet, Trøndelag, Vestlandet og Sørlandet. I perioden har det vært flere lokale utbrudd med sykdom og dødelighet blant svaner, spesielt knoppsvane (*Cygnus olor*), ofte med sentralnervøse kliniske tegn som tyder på at viruset har angrepet hjernen. Mange funn er gjort i tilknytning til innsjøer, langs kysten og i havneområder i bynære strøk der fuglene samles. Det er påvist virus av subtype H5N1 og H5Nx. Nesten alle karakteriserte H5N1-virus har tilhørt varianten EA-2024-DI.2.1. Subtypen H5N5 er ikke påvist i Norge i perioden.

I slutten av oktober 2025 ble HPAI H5N1 og H5Nx påvist hos flere gressender, blant annet krikband (*Anas crecca*) (5) i Klepp kommune, Rogaland. Fuglene var tilsynelatende friske og ble prøvetatt som del av aktiv overvåking under jakt. Kort tid etter ble en hubro (*Bubo bubo*) funnet død uten synlige skader i samme område, og testet positivt for H5N1. I november ble HPAI H5Nx først påvist hos en gråmåke (*Larus argentatus*) i Arendal, Agder, før funn av H5N1 hos to sangsvaner (*Cygnus cygnus*) i Ørland, Trøndelag. Samme måned ble H5N1 også påvist hos en jaktfalk (*Falco rusticolus*) i Sandnes, Rogaland, noe som indikerte aktiv smitte i byttedyrpopulasjonene.

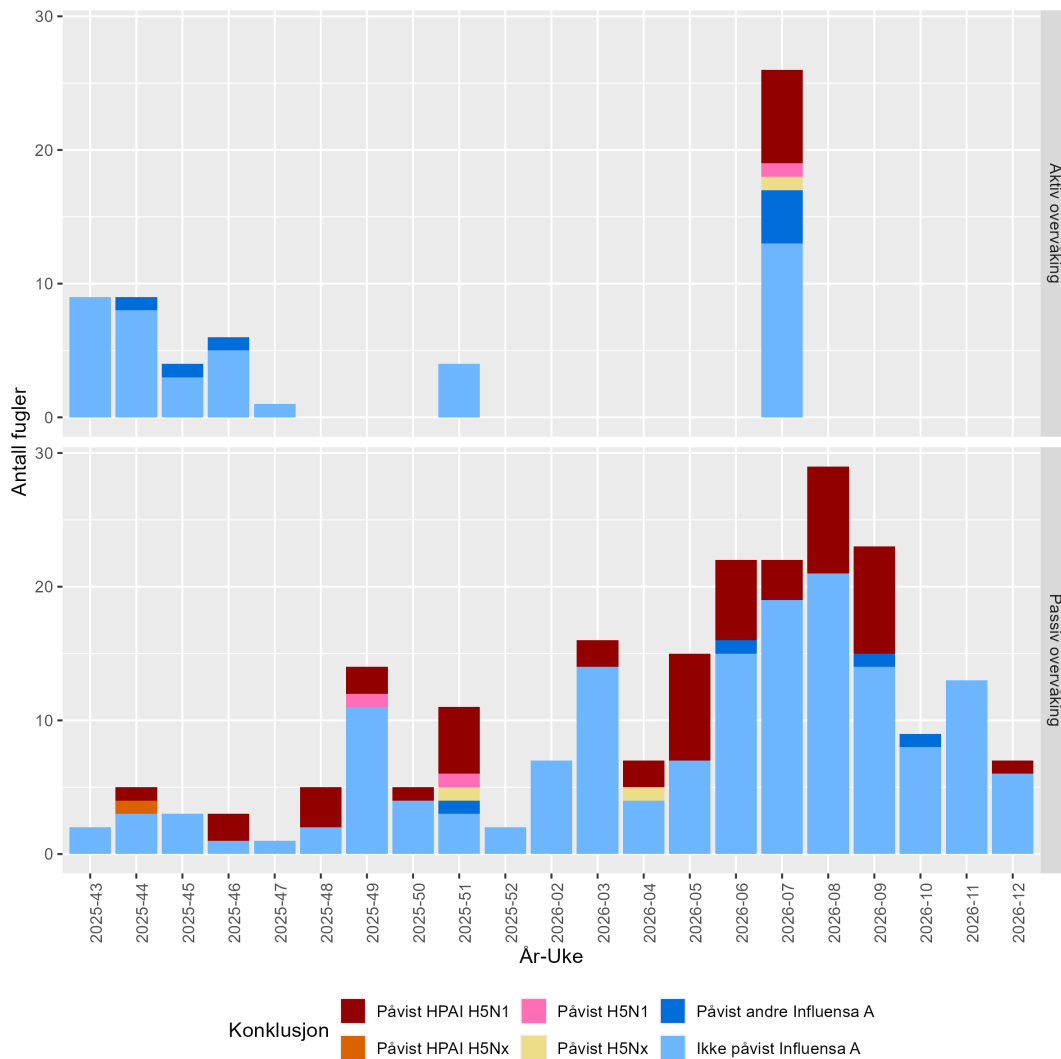
I desember økte antallet påvisninger. I Oslo ble H5N1 funnet hos kvinand (*Bucephala clangula*), knoppsvane og to gråmåker. Midt i måneden ble viruset også påvist hos knoppsvaner i Bærum og Asker i Akershus, og på lille julaften ble det gjort funn av H5N1 hos en sangsvane fra Skaun i Trøndelag, en kanadagås (*Branta canadensis*) fra Nes i Akershus og en knoppsvane fra Kristiansand i Agder.

Smittesituasjonen, med sporadiske og spredte tilfeller over store deler av Sør-Norge, fortsatte inn i 2026. I januar ble H5N1 påvist hos en sangsvane i Stjørdal, Trøndelag, og hos tre nye knoppsvaner i Oslo og Drammen. I Rogaland ble viruset funnet hos en sædgås (*Anser fabalis*) i Klepp, og hos en gråmåke i Stavanger. Sistnevnte skilte seg ut ved å tilhøre virusvarianten EA-2022-BB, som sist ble påvist under utbruddet hos måkefugler i Nordland og Troms tidlig høst 2025.

I begynnelsen av februar oppsto det utbrudd blant svaner og andre andefugler i Bergensområdet. Det ble påvist H5N1 hos seks knoppsvaner i Bergen og én i Øygarden. I tillegg ble viruset funnet hos stokkand, toppand (*Aythya fuligula*) og gråmåke. Etter initiativ og med stor innsats fra ornitologer i NINA ble det iverksatt utvidet aktiv overvåking i en lokalitet med syke svaner i Bergen sentrum. Dette viste at flere tilsynelatende friske fugler, som toppand, kunne skille ut virus uten kliniske tegn, noe som samsvarer med tidligere funn fra Rogaland og andre europeiske land. De høye tallene for februar må sees i lys av at prøvetakingsaktiviteten var uvanlig høy. Senere i måneden ble H5N1 også påvist hos sangsvane i Bjørnafjorden og ærfugl (*Somateria mollissima*), samt hos svaner i Flekkefjord (Agder) og Stavanger (Rogaland). Det var også enkeltfunn hos fiskemåke (*Larus canus*), jaktfalk i Sandnes og stokkand i Sandefjord.

I mars ble det påvist HPAI H5N1 hos tre nye knoppsvaner i Stavanger, og periodens siste funn var en svane fra Tvedestrand, Agder. Selv om antallet påvisninger i mars kan se lavere ut, viser funnene at smitten fortsatt sirkulerer, særlig blant andefugler. Flere steder der viruset er påvist, er det rapportert sykdom hos flere fugler i samme område.

Med vårtrekket i gang kan trekkfugler bringe smitte både fra utlandet og mellom områder i Norge. Videre utvikling er usikker. Vanligvis avtar smittepresset blant andefugler når de etablerer seg i hekkeområdene, mens sjøfugler ofte blir mer utsatt i hekkesesongen.

Figur 1. Ukentlig antall prøver fra villfugl undersøkt for aviært influensavirus (AIV) i Norge mottatt fra 21. oktober 2025 til 20. mars 2026, fordelt på aktiv og passiv overvåking.

Tabell 1. Påvisninger av høypatogent aviært influensavirus (HPAIV) hos 65 villfugl i Norge, mottatt i perioden 21. oktober 2025 til 20. mars 2026. I enkelte saker er det sendt inn prøver fra ungfugler som ikke er nøye artsbestemt.

Mottatt	Art	Kommune	Fylke	Laboratoriefunn
19.03.2026	Svaneslekta	Tvedestrand	Agder	Påvist HPAI H5N1
03.03.2026	Knoppsvane	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
03.03.2026	Knoppsvane	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
03.03.2026	Knoppsvane	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
26.02.2026	Svaneslekta	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
26.02.2026	Stokkand	Sandefjord	Vestfold	Påvist HPAI H5N1
25.02.2026	Ærfugl	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
25.02.2026	Sangsvane	Bjørnafjorden	Vestland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Toppand	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Knoppsvane	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Jaktfalk	Sandnes	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Fiskemåke	Sandnes	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Knoppsvane	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
24.02.2026	Svaneslekta	Fredrikstad	Østfold	Påvist HPAI H5N1
17.02.2026	Svaneslekta	Flekkefjord	Agder	Påvist HPAI H5N1
17.02.2026	Svaneslekta	Flekkefjord	Agder	Påvist HPAI H5N1
17.02.2026	Svaneslekta	Flekkefjord	Agder	Påvist HPAI H5N1
17.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
12.02.2026	Svaneslekta	Sandnes	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
12.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
12.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
12.02.2026	Gråmåke	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
12.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1

10.02.2026	Stokkand	Sandnes	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
10.02.2026	Knoppsvane	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Drammen	Buskerud	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Sangsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Øygarden	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Toppand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Stokkand	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
03.02.2026	Knoppsvane	Bergen	Vestland	Påvist HPAI H5N1
29.01.2026	Knoppsvane	Drammen	Buskerud	Påvist HPAI H5N1
29.01.2026	Gråmåke	Stavanger	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
29.01.2026	Sædgås	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
22.01.2026	Knoppsvane	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
22.01.2026	Knoppsvane	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
13.01.2026	Sangsvane	Stjørdal	Trøndelag	Påvist HPAI H5N1
23.12.2025	Knoppsvane	Kristiansand	Agder	Påvist HPAI H5N1
23.12.2025	Kanadagås	Nes	Akershus	Påvist HPAI H5N1
23.12.2025	Sangsvane	Skaun	Trøndelag	Påvist HPAI H5N1
18.12.2025	Knoppsvane	Asker	Akershus	Påvist HPAI H5N1
16.12.2025	Knoppsvane	Bærum	Akershus	Påvist HPAI H5N1
11.12.2025	Gråmåke	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
09.12.2025	Gråmåke	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
04.12.2025	Knoppsvane	Bærum	Akershus	Påvist HPAI H5N1
02.12.2025	Kvinand	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
02.12.2025	Knoppsvane	Oslo	Oslo	Påvist HPAI H5N1
27.11.2025	Jaktfalk	Sandnes	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
13.11.2025	Sangsvane	Ørland	Trøndelag	Påvist HPAI H5N1
13.11.2025	Sangsvane	Ørland	Trøndelag	Påvist HPAI H5N1

06.11.2025	Gråmåke	Arendal	Agder	Påvist HPAI H5Nx
30.10.2025	Hubro	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
23.10.2025	Krikkand	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5Nx
21.10.2025	Krikkand	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5Nx
21.10.2025	Krikkand	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
21.10.2025	Krikkand	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5N1
21.10.2025	Krikkand	Klepp	Rogaland	Påvist HPAI H5Nx

Figur 2. Prøver fra villfugl undersøkt for aviert influensavirus (AIV) i Norge, mottatt i perioden 21. oktober 2025 til 20. mars 2026. På kartet er prøvetatte fugler vist med et punkt i respektive kommunes geografiske sentrum.

Fjørfe og fugler i fangenskap

For å forebygge smitte fra villfugl til fjørfe og fugler i fangenskap innførte Mattilsynet etter anbefaling fra Veterinærinstituttet en [infisert sone](#) i syv kommuner i Rogaland 6. november 2025. Sonen er fortsatt gjeldende per 20. mars 2026 etter flere nye funn av HPAI hos villfugl i fylket. Det har ikke vært nye utbrudd hos fjørfe i kommersielle fjørfehold eller hos fugler i fangenskap i Norge denne rapporteringsperioden. En oversikt over alle utbrudd av HPAI i kommersielle fjørfehold og dyrehold med fugler i fangenskap i Norge finnes [her](#).

Pattedyr

Viltlevende pattedyr

Fra 2022 og frem til 20. mars 2026 er det påvist HPAI-virus hos totalt 18 viltlevende pattedyr i Norge. Av disse er det ingen nye tilfeller fra denne rapporteringsperioden. Mer informasjon om påvisningene hos pattedyr finnes [her](#).

Tamme pattedyr

Det er ikke påvist HPAI hos tamme pattedyr (produksjonsdyr og kjæledyr) i Norge i rapporteringsperioden.

Fugleinfluensa i Europa og globalt

Sverige

Den 27. oktober 2025 besluttet Jordbruksverket å opprette høyrisikoområder for HPAI i deler av Sør-Sverige for å redusere sannsynligheten for introduksjon og spredning av fugleinfluensa til tamfugl. I disse områdene gjelder særskilte regler for personer som holder fjørfe og andre fugler.

Siden oktober 2025 er det rapportert ni tilfeller av HPAI hos tamfugl i Sverige. Utbruddene har forekommet i Skåne, Kronoberg og Kalmar län, med hovedtyngden i Skåne. Her ble det registrert en økning i antall tilfeller på senhøsten og i perioden rundt jul. Både kommersielle besetninger med høns og kalkun, samt mindre hobbyhold, har vært rammet. I 2026 er det rapportert om to utbrudd, henholdsvis i Kronoberg og Kalmar län. Per nå er alle restriksjonssoner opphevet, med unntak av sonene knyttet til utbruddet i en kommersiell fjørfebesetning i Kalmar län.

I Sverige ble det undersøkt 320 ville fugler i perioden fra 21. oktober 2025 til 23. mars 2026. Blant disse ble det påvist HPAI hos 102 fugler. Som i Norge har det vært mange påvisninger gjennom vinteren. De fleste påvisningene er H5N1 og fra andefugler: Både svaner (knoppsvane, sangsvane), ulike arter gjess (grågåås, kanadagås, hvitkinngås, tundragås, sædgås) og ender (kvinand, toppand, laksand, havelle og stokkand) fra sørlige deler av Sverige. Det er også noen påvisninger fra måker (gråmåke, svartbak), rovfugler (musvåk, vandrefalk, storskrikørn (*Aquila clanga*), åtseletere (ravn, kaie) og vadefugl (storspove).

Informasjon om fugleinfluensa hos fjørfe, villfugl og pattedyr i Sverige finnes hos [Statens Veterinärmedicinska Anstalt](#) og [Jordbruksverket](#).

Danmark

I rapporteringsperioden har det vært et høyt antall utbrudd av HPAI hos tamfugl i Danmark. Per 19. mars 2026 er det rapportert om 30 utbrudd siden oktober 2025, og mer enn 600 000 fjørfe er avlivet for å begrense

smittespredning. Bare i mars alene har det så langt blitt registrert 10 utbrudd. Dette omfatter både kommersielle fjørfebesetninger og mindre hobbyfuglehold. Det er etablert verne- og overvåkingssoner rundt de fleste utbruddene, og Fødevarestyrelsen vurderer det nåværende smittepresset som svært høyt. I sin gjeldende trusselvurdering vurderer Fødevarestyrelsen at den samlede sannsynligheten for introduksjon av HPAI til danske fjørfebesetninger er middels til høy. Oversikt over påvisninger hos tamfugl i Danmark finnes hos [Fødevarestyrelsen](#).

Fra 21. oktober 2025 og per 23. mars 2026 er 420 ville fugler undersøkt for fugleinfluensa i Danmark. Av disse ble det påvist HPAI H5N1 hos 207 fugler. Påvisningene er gjort over store deler av Danmark, hos flere ulike fugletyper: svaner (knoppsvane, sangsvane), gjess (grågås, kanadagås, hvitkinngås, kortnebbgås, tundragås), ender (svartand, ærfugl, brunnakke, stokkand) enkelte måker (gråmåke, hettemåke), vadefugl (storspove, småspove), rørdrum, rovfugl (hønsehauk, musvåk, fjellvåk, spurvehauk, vandrefalk), åtseletere (kråke, svartkråke), trane, skarv og mange fasaner. En oversikt over påvisninger hos villfugl i Danmark finnes her: [Fugleinfluensa beredskab](#).

Resten av Europa og globalt

Utbruddene av HPAI hos tamfugl har i stor grad fulgt de samme tidsmessige og geografiske mønstrene som hos villfugl i gjeldende rapporteringsperiode. I den aktuelle perioden var påvisninger av HPAI hos tamfugl hovedsakelig konsentrert i det sentral-vestlige Europa, fra Polen i øst til Storbritannia (unntatt Nord-Irland) i vest, samt i Nord-Italia. Denne fordelingen samsvarer i stor grad med utbredelsen hos villfugl i samme periode.

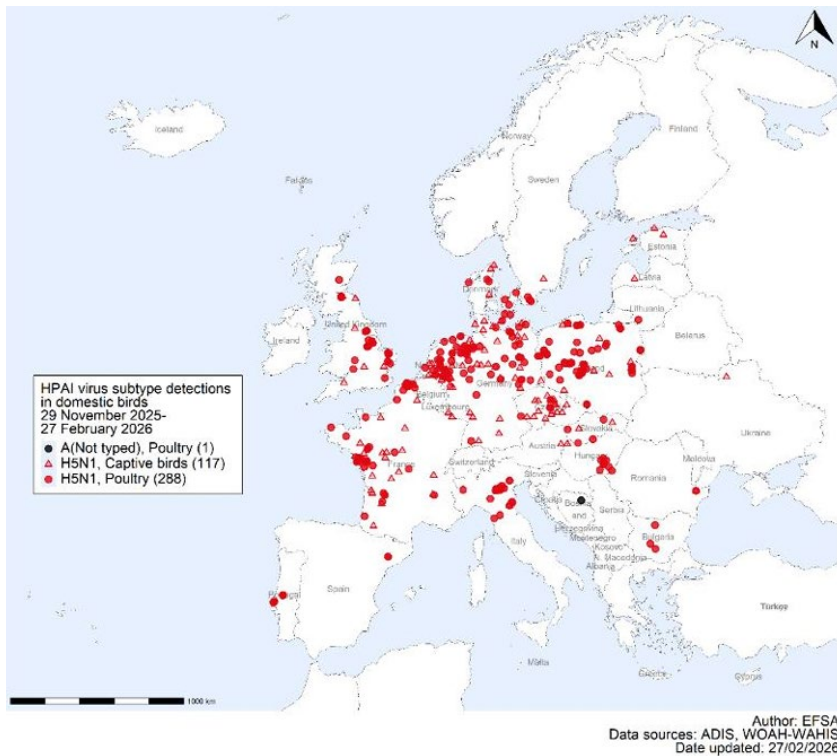
I perioden 29. november 2025 til 27. februar 2026 ble det rapportert totalt 289 HPAI-utbrudd hos fjørfe i 18 europeiske land (kilde: [EFSA Journal 2026;24\(3\):10015](#)). Dette er en økning fra samme periode i forrige sesong. Utbruddene var tydelig konsentrert i et fåtall land, der Polen (59 tilfeller) og Tyskland (51) hadde flest, etterfulgt av Frankrike (39) og Italia (37). Også Storbritannia (25) og Nederland (22) rapporterte et betydelig antall utbrudd. Samlet står disse seks landene for en klar majoritet av tilfellene, noe som indikerer at smittepresset i hovedsak har vært størst i sentrale og vestlige deler av Europa (Figur 3). Totalt ble nær 16 millioner tamfugl berørt i perioden.

I den aktuelle rapporteringsperioden var nesten alle HPAI-utbrudd hos fjørfe i Europa forårsaket av HPAI A(H5N1) (99,7 %). De fleste utbruddene (82 %) var primærutbrudd, noe som tyder på at smitte hovedsakelig er introdusert fra ville fugler, mens videre smitte mellom fjørfegårder har vært begrenset. Sekundærutbrudd utgjorde kun en liten andel av utbruddene og var i hovedsak konsentrert til Belgia, Polen og Portugal. Høns var den mest berørte kategorien, etterfulgt av kalkun og tamand, mens gjess og andre arter utgjorde en mindre andel. I enkelte tilfeller ble flere arter holdt på samme anlegg, men det foreligger også mangelfull artsinformasjon for en betydelig andel av utbruddene.

I perioden som er omtalt over, ble det rapportert 117 HPAI-utbrudd hos fugler i fangenskap fra 18 europeiske land, med flest tilfeller i Tyskland, Tsjekkia og Frankrike (kilde: [EFSA Journal 2026;24\(3\):10015](#)). De fleste utbruddene oppstod i mindre hobbyfuglehold med blandede fugleflokker, ofte bestående av høns, ender, gjess og duer holdt sammen. I tillegg ble det rapportert om utbrudd i anlegg åpne for publikum, som dyreparker, besøkgårder og fristeder for dyr, blant annet i Praha Zoo i Tsjekkia, Odense Zoo i Danmark og i flere dyreparker i Tyskland.

Den europeiske myndigheten for næringsmiddeltrygghet (EFSA) anbefaler fortsatt å opprettholde restriksjoner for tamfugl, herunder såkalt 'housing order' (dvs. påbud om å holde fjørfe innendørs eller fysisk avskjermet fra villfugl), i områder med høy risiko for smitte. EFSA understreker behovet for et høyt nivå av biosikkerhet i fjørfehold gjennom hele produksjonssyklusen, særlig i områder med høy tetthet av fjørfe eller der flere anlegg

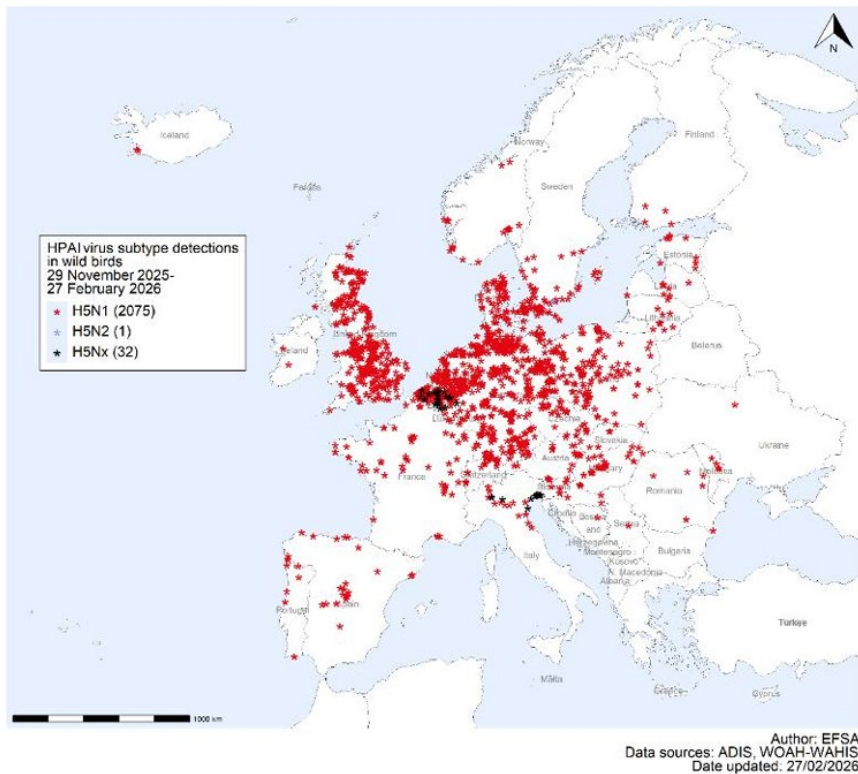
har samme eier eller personell. Videre fremhever EFSA at dyreparker, fugleparker, rehabiliteringssentre og andre virksomheter med fugl bør inngå i overvåkingsprogrammer og implementere tilstrekkelige biosikkerhetstiltak.

Figur 3. Kart over HPAIV-påvisninger hos fjørfe og fugler i fangenskap i Europa i perioden 29.11.2025-27.02.2026. Kilde: [EFSA](#)

I USA var det nærmere 150 utbrudd av HPAI hos tamfugl i perioden fra slutten av november 2025 til slutten av februar 2026. Det er påvist tilfeller både i hobbybaserte fuglehold og i større kommersielle besetninger, særlig innen kalkun- og andeproduksjon. Ifølge data fra [USDA](#) har delstaten Indiana vært hardest rammet de siste 30 dagene. Canada har hatt et lavere antall utbrudd hos tamfugl i samme periode. I Sør-Amerika er det rapportert et begrenset antall utbrudd hos tamfugl. Brasil og Colombia har meldt om enkelte tilfeller hos fugl i fangenskap, mens Argentina blant annet har rapportert smitte i kommersielle avlsbesetninger. Utbruddene er i hovedsak forårsaket av subtypen H5N1, med unntak av noen få tilfeller der N-typen ikke er bestemt (H5Nx). Virusvariantene som er påvist i Nord- og Sør-Amerika er genetisk forskjellige fra virusvariantene påvist i Europa.

Flere land har gjennomført eller gjennomfører vaksineforsøk for å teste ut vaksinasjon mot HPAI hos fjørfe. Per i dag er Frankrike det eneste landet i Europa som har implementert vaksinasjon i praksis, begrenset til ender. I perioden 29. november 2025 til 27. februar 2026 var det 14 utbrudd av HPAI hos vaksinerte ender i Frankrike. Over halvparten av de rammede besetningene drev foie gras-produksjon, og ingen hadde tilgang til utendørsområder. Forhøyet dødelighet eller kliniske tegn ble rapportert i majoriteten av utbruddene, som ble avdekket både gjennom passiv og aktiv overvåking. De fleste HPAI-positive vaksinerte besetningene viste kliniske tegn, men noen få gjorde det ikke. Fordi smitte da kan være skjult, er forsterket overvåking nødvendig. Erfaringene fra Frankrike viser også at vaksinasjon alene ikke er tilstrekkelig for å forhindre HPAI-utbrudd i fjørfehold i områder med omfattende virussirkulasjon hos villfugl. Vaksinasjon må kombineres med strenge og systematiske biosikkerhetstiltak. Det ble ikke observert omfattende sekundær smittespredning mellom besetninger i Frankrike i perioden, noe som kan tyde på at den eksisterende vaksinasjonsstrategien, kombinert med overvåking og biosikkerhet, er effektiv med hensyn til å redusere risikoen for smitte mellom fjørfebesetninger (såkalt sekundær smittespredning).

Figur 4. Kart over HPAIV-påvisninger hos villfugl i Europa i perioden 29.11.2025-27.02.2026 fordelt på ulike subtyper. Kilde: [EFSA](#)

I Europa startet høsten med en skarp økning i antall HPAI H5N1-påvisninger blant villfugl. Økningen sammenfalt med høsttrekket og med introduksjon i midten av september av virusvarianten EA-2024-DI.2.1. En enkelt introduksjon av viruset til traner på trekk sørover forårsaket et utbrudd med massedød, som spesielt rammet hardt i [Tyskland](#), men også andre land sørover i Europa. Utover dette er det spesielt andefugler som svaner, gjess og ender som har vært utsatt, og det har vært rekordmange påvisninger hos denne gruppen villfugl sammenlignet med samme periode i de foregående årene. På europeisk nivå har det vært flest påvisninger hos knoppsvane og grågås. Blant rovfugl har påvisningene spesielt vært hos musvåk.

I slutten av februar 2026 og i starten av vårtrekket er det rapportert om en nedgang i forekomsten av HPAI blant ville fugler i Europa, selv om det fortsatt gjøres nye påvisninger etter en vinter med mye smitte.

EFSA rapporterer om 2108 påvisninger av HPAI hos villfugl i perioden fra 29. november 2025 til 27. februar 2026 (Figur 4). Antallet påvisninger var høyest i begynnelsen av perioden, dvs. sent på høsten, for så å avta utover vinteren. Det ble diagnostisert tre ganger så mange tilfeller hos viltlevende fugl som i samme periode året før og fem ganger så mange som for to år siden. Nesten alle tilfellene ble diagnostisert som H5N1, og 72 % av fuglene som ble rammet var vannfugler, mens rovfugler og kolonihekkende sjøfugl utgjorde bare 13 og 7 %. HPAI ble oftest påvist hos svaner, grågås, kanadagås, hvitkinngås, gråhegre, gråmåke, hettemåke og musvåk. Det store utbruddet blant traner som ble rapportert i forrige EFSA-rapport, sluttet da tranene avsluttet høsttrekket. Som i Norge er det også i Europa rapportert om mange tilfeller av subklinisk infeksjon med HPAI-virus hos ender. En har også funnet HPAI hos tilsynelatende frisk tundragås og kaspimåke.

I resten av verden ble det rapportert om et utbrudd blant makrellterner i Namibia. Fra USA ble det rapportert om HPAI hos 1584 ville fugler. Artene som ble rammet var typisk stokkand, kanadagås og snøgås, og subtypen som ble påvist var H5N1. Fra Antarktis ble det rapportert om utbrudd hos bøyepingvin på øyer sør i det indiske hav.

Villfuglbevegelser senhøst 2025 og vår 2026

Vinteren har vært forholdsvis normal når det gjelder villfuglbevegelser med få typiske invasjonfugler fra øst, med unntak av blåmeis og svartmeis som hadde en sterk høstsesong med uvanlig mye trekkbevegelser. Desember ble uvanlig mild, noe som normalt medfører god overlevelse på vannfugler, men så kom januar og februar som ble svært kalde og hvor dødeligheten økte en del igjen. Fugleinfluensaen har trolig medført en unormalt høy dødelighet for vannfugl i flere deler av landet, blant annet hos svaner.

Av litt uvanlige forekomster av vannfugl har dette omfattet to gåsearter som tidligere het sædgås, men som nå er skilt i tundrasædgås og taigasædgås. Begge hekker i Norge og kan overvintre her i mindre antall. Det har vært noen titalls individer, uvanlig mange, gjennom hele vinteren i Sør-Norge, og vi har også en enkelt påvisning av fugleinfluensa fra Rogaland i januar. Normalt overvintre disse bestandene i Sør-Sverige samt fra Danmark og sørover til og med Nederland.

Lomviene hadde en forholdsvis stor forekomst i Oslofjorden høsten 2025, og trolig var over 1000 fugler involvert. En del av fuglene var rimelig svake og det var en del dødelighet, spesielt i september og oktober. Det ble gjennomført en hel del testing, men det har fremdeles ikke vært funn av fugleinfluensa på lomvi eller andre alkefugler i Norge verken i 2025 eller 2026. I november minket antall lomvier i Oslofjorden kraftig og støttematingen i indre havn opphørte i midten av desember. GPS-sporing viste at en del fugler fortsatte å søke næring i fjorden inn i januar. Deretter ga loggerne ikke mer data siden det er lite lys til solcellepanelene og fuglene skifter fjær slik at enhetene faller av. Det siste resultatet fra i vår kom fra ringmerking: en lomvi ringmerket på Aker Brygge i midten av november gikk på et garn og druknet ved Mandal i begynnelsen av mars.

Når det gjelder svaner har det vært rekordmange syke og døde denne vinteren, både av sangsvaner og spesielt knoppsvaner. Knoppsvanebestanden har de siste 10 årene vært i sterk spredning oppover Vestlandskysten. Det hekker nå over 50 par i gamle Hordaland, og noen få par i tidligere Sogn og Fjordane. I dette området har det i vinter blitt rapportert omtrent 30 døde knoppsvaner, og omtrent det samme antallet i Rogaland. Antallet døde knoppsvaner denne vinteren er også høyere enn normalt i Agder og rundt Oslofjorden. Av funn av ringmerkede knoppsvaner er det mest data fra Oslo, Akershus og Buskerud, og av 41 døde ringmerkede knoppsvaner rapportert siden oktober 2025 er omtrent halvparten unge fugler som enda ikke var klekket siste gang det var et større utbrudd våren 2023. Det er noen få positive fugleinfluensatester også på eldre knoppsvaner, men det ser ut til at det stort sett er yngre fugler som er rammet, og at det blir en viss immunitet i bestandene på sikt.

Hvordan smitten kom til landet høsten 2025 er ukjent, men de første funnene både på Vestlandet og Østlandet var hos syke andefugler. Det var blant annet brunnakke i Rogaland og kvinand i Oslo. Begge disse artene har, sammen med en annen andeart, toppand, forholdsvis store trekkbevegelser både høst og vår. Dette trekket går generelt fra områder nordøst for Norge, som nordlige deler av Skandinavia og områder i Russland, og gjennom Sør-Norge hvor enkelte individer overvintre, og til kontinentale Europa samt til de britiske øyer. Returtrekk forekommer så det er vanskelig å peke på en enkelt spredningsvei når disse artene er involvert.

Smitte til andre dyr

Europa

I perioden oktober 2025 til mars 2026 ble det rapportert om HPAI-påvisninger, subtype H5N1, hos enkelte pattedyr i Europa (kilder: [EFSA journal 2025;23\(12\):9834](#), [EFSA Journal 2026;24\(3\):10015](#)) med hovedtyngden av påvisningene hos ville rovdyr.

Blant viltlevende pattedyr er HPAI H5N1-virus påvist hos rødrever (*Vulpes vulpes*) i flere land, etter antatt smitte fra villfugl. Dette gjaldt ti rever i Tyskland, én i Nederland, én i Estland, og én i Frankrike.

Tyskland rapporterte også påvisninger av HPAI H5N1-virus hos ti døde vaskebjørner funnet via passiv overvåking mellom 29. november 2025 og 13. februar 2026. I tillegg testet en ung steinkobbe som ble funnet død på en strand i Nederland, positivt for det samme viruset. I Sverige testet en steinkobbe i fangenskap i en dyrehage positivt for HPAI H5N1-virus etter å ha utviklet kliniske tegn (sløvhet og redusert fôrintak) og død.

Det er fra tidligere kjent at katter kan bli alvorlig syke dersom de smittes med HPAI. HPAI H5N1 ble påvist hos en katt i Tyskland og et kull med kattunger i Nederland i rapporteringsperioden fra september til og med november 2025. Mest sannsynlige smittevei til kattungene var kontakt med ville fugler. Videre testet en syk gårdskatt i Nederland positivt for HPAI H5N1 i desember 2025. Denne påvisningen førte til videre undersøkelser og prøvetaking av melkekyr på samme anlegg.

Nederlandske myndigheter rapporterte i januar 2026 en mulig spillover-hendelse med HPAI H5N1-virus fra ville fugler til melkekyr etter påvisning av antistoffer hos ei ku i en melkekubesetning (kilde: [Wageningen University & Research](#)). Undersøkelsene ble initiert etter at HPAI H5N1- virusvariant D1.2.1 ble påvist hos en syk katt som døde i desember på samme anlegg. Videre testing av 20 melkekyr og tankmelk identifiserte spesifikke antistoffer mot H5N1, men ingen viruspåvisning. Deretter ble hele besetningen prøvetatt med individuelle blod- og melkeprøver. Det ble ikke påvist virus i verken blod- eller melkeprøver, noe som tydet på fravær av aktiv infeksjon. De serologiske resultatene viste en tidligere infeksjon som har avtatt. Anlegget ligger i et område med høy tetthet av viltlevende andefugler, og det var rapportert økt dødelighet blant disse i dette området. Per nå foreligger det ingen indikasjon for at HPAI sirkulerer i den nederlandske storfepopulasjonen. Historiske serumprøver fra nærliggende gårder og et landsrepresentativt utvalg undersøkes for å kartlegge omfanget av spillover-hendelsen. Resultatene fra denne undersøkelsen avventes.

Utenfor Europa

I USA ble det påvist HPAI H5N1 hos tre katter i California i perioden september til november 2025. Den ene av disse hadde spist rått, frossent kattefôr hvor smitte ble påvist. HPAI H5N1 ble påvist hos ytterligere fire huskatter i USA i rapporteringsperioden fra november 2025 til og med februar 2026. En hund i Canada testet positivt i slutten av 2025 for HPAI H5N1 etter å ha spist en viltlevende gås. Hunden utviklet nevrologiske og respiratoriske symptomer.

Utbruddet hos melkekyr i USA

Utbruddet av HPAI H5N1 hos melkekyr i USA har fortsatt gjennom 2025, men antallet nye smittede besetninger har gradvis avtatt gjennom året. I perioden 25. mars 2024 til 20. mars 2026 ble det av [APHIS-USDA](#) rapportert om påvisning av viruset i 1 088 besetninger, fordelt på 19 stater (Figur 5). Smitteomfanget totalt har vært størst i California med totalt 773 utbrudd, alle i anlegg med melkekyr. I perioden fra 21. oktober 2025 til 20. mars 2026 har kun to nye melkekubesetninger fått påvist smitte. Siste påvisning var 13. desember 2025 i anlegg med melkekyr i Wisconsin, som for øvrig er første påvisning i delstaten.

Siden den første påvisningen i 2024 har virusvarianten B3.13 dominert i melkekubesetninger. Fra starten av 2025 har det imidlertid forekommet sporadiske tilfeller av varianten D1.1, knyttet til minst to separate spillover-hendelser fra villfugl i Nevada og Arizona. Påvisningen i Wisconsin representerer ytterligere en uavhengig spillover-hendelse av D1.1.

Infiserte kyr viser som regel milde kliniske tegn som redusert melkeproduksjon, feber og mastitt. Morbiditet er rapportert til å være under 20 %, og dødelighet rundt 2 %. Smitte mellom kyr skjer hovedsakelig via melking og

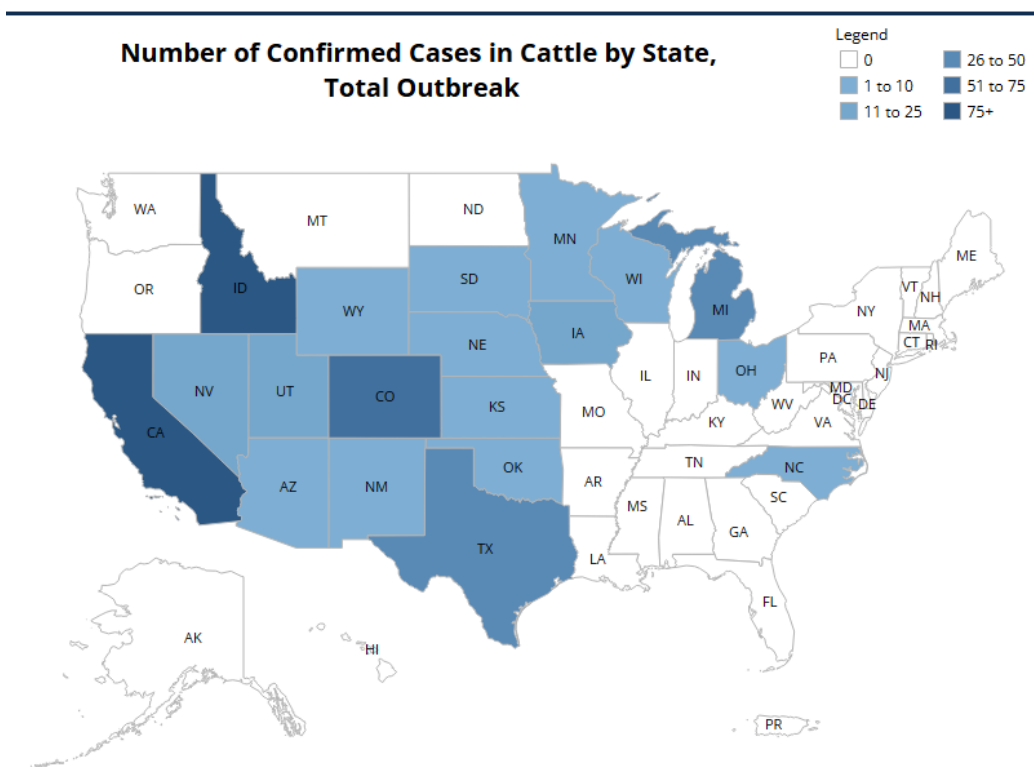
melkeutstyr, og smitte mellom besetninger via dyreforflytning, felles utstyr og personell. [Smitteforsøk](#) har vist at upasteurisert infisert melk kan smitte kalver. En annen [studie](#) har vist funn av virus i melkestall-luft, avløpsvann og utåndingsluft fra kyr, noe som kan tyde på at indirekte smitte via miljøet også er mulig. Det finnes i tillegg indikasjoner på at fluer kan bidra til mekanisk spredning ([EFSA](#)).

HPAI H5N1 har også blitt påvist hos flere andre dyrearter i forbindelse med utbruddet, blant annet fjørfe, katter, alpukka, skunk, rødvov, og gnagere. Flere katter har blitt smittet etter inntak av upasteurisert melk eller rå kattenmat som inneholder virus. Tre katter i California ble smittet mellom november og desember 2024, etter å ha inntatt kommersiell upasteurisert melk som senere ble [tilbakekalt](#). To av kattene døde, mens den tredje overlevde med neurologiske symptomer. Tidligere har man kun sett tilsvarende smitte hos katter på gårder, knyttet til inntak av rå melk direkte fra kyr eller fra miljøet.

Viruset har også ved enkelte anledninger smittet til mennesker (se avsnitt om smitte til mennesker).

Utbruddet av HPAI H5N1 B3.13 hos melkekyr i USA er nærmere beskrevet i en [rapport fra EFSA](#), publisert juli 2025. Den 16. desember 2025 publiserte EFSA en annen [rapport](#) der de vurderte det som svært lite sannsynlig at B3.13-viruset introduseres til melkekyr, villfugl eller fjørfe i Europa med trekkfugl og handel med USA.

In the Total Outbreak, in Cattle, there were:
1,088 Confirmed Cases in 19 States

Figur 5. Totalt antall påvisninger av HPAIV H5N1 i melkekubesetninger i USA fra 25. mars 2024 og per 20. mars 2026 (Kilde: [APHIS USDA](#))

Smitte til mennesker

Mennesker kan i svært sjeldne tilfeller smittes av fugleinfluensa. Det er rapportert flest tilfeller av smitte med influensa A(H5N1), men smitte med andre fugleinfluensavirus som influensa A(H9N2) og A(H10N3) forekommer også sporadisk, spesielt i Asia. Fugleinfluensa har ikke forårsaket vedvarende smitte mellom mennesker, og det har aldri vært påvist fugleinfluensasmitte til mennesker i Norge.

Influensa A(H5N1)

Fra 2003 til 20.03.2026 er det rapportert om totalt 996 tilfeller av A(H5N1) hos mennesker. Blant disse har det vært 477 dødsfall. Tilfellene er rapportert fra 25 land. Siden forrige statusrapport (publisert 20.10.25) er det rapportert om fem (5) nye tilfeller av A(H5N1) eller A(H5) hos mennesker globalt. Tilfellene er rapportert fra Kambodsja (4), Bangladesh (1). To (2) tilfeller er rapportert døde, fra hhv. Kambodsja (1) og Bangladesh (1). Alle fem har vært innlagt på sykehus med feber og respirasjonsbesvær. Der det er påvist klade blant de rapporterte tilfellene, er det klade 2.3.2.1a og 2.3.2.1e, som er påvist.

Influensa A(H9N2)

Det er rapportert om 12 nye tilfeller av influensa A(H9N2) siden forrige statusrapport, alle fra Kina. Ni (9) av tilfellene er barn som har hatt milde symptomer. Tre (3) av tilfellene er eldre over 70 år som har vært innlagt på sykehus for behandling med mer alvorlige symptomer.

Influensa A(H10N3)

Det er rapportert om ett (1) tilfelle av influensa A(H10N3) siden forrige statusrapport. Tilfellet er fra Kina og ble innlagt på sykehus med alvorlig pneumoni. Utfall ukjent.

Influensa A(H5N5)

Det er rapportert om ett (1) tilfelle av influensa A(H5N5) siden forrige statusrapport. Tilfellet er fra USA og ble innlagt på sykehus med alvorlige symptomer og døde.

I de aller fleste tilfellene nevnt over har det vært kjent kontakt med infisert fjørfe i forkant av symptomutvikling. Det er ikke mistanke om at det har foregått smitte mellom mennesker.

Risikovurdering

Som følge av utbruddet med fugleinfluensa hos melkekyr i USA, publiserte Folkehelseinstituttet 12. februar 2025 [en oppdatert risikovurdering](#) av utbruddet med fugleinfluensa hos melkekyr i USA og risiko for smitte til mennesker i Norge. Folkehelseinstituttets vurdering var at risikoen for at viruset kunne utvikle seg til å smitte bedre mellom mennesker fortsatt var liten, men økt. Denne vurderingen var i tråd med Centers for Disease Control and Prevention (CDC) sin løpende risikovurdering av situasjonen. Totalt er det rapportert om 71 tilfeller av smitte til mennesker i forbindelse med utbruddene i USA. Ett nytt tilfelle er rapportert siden forrige statusrapport ble publisert. Videre ble det vurdert at risikoen for smitte til mennesker i Norge er svært liten for den generelle befolkningen, og liten for personer som er i kontakt med smittede dyr. Denne risikoen kan reduseres til svært liten ved bruk av personlig beskyttelsesutstyr. Risikovurderingen er ikke endret siden den gang. FHI har i samarbeid med Mattilsynet og Veterinærinstituttet utarbeidet råd til frivillige personer som hjelper fugler. Disse, samt annen informasjon, er tilgjengelig på Folkehelseinstituttets nettside [råd for å forebygge smitte med fugleinfluensa til mennesker](#).

Genetisk karakterisering av HPAI-virus i Norge og Europa

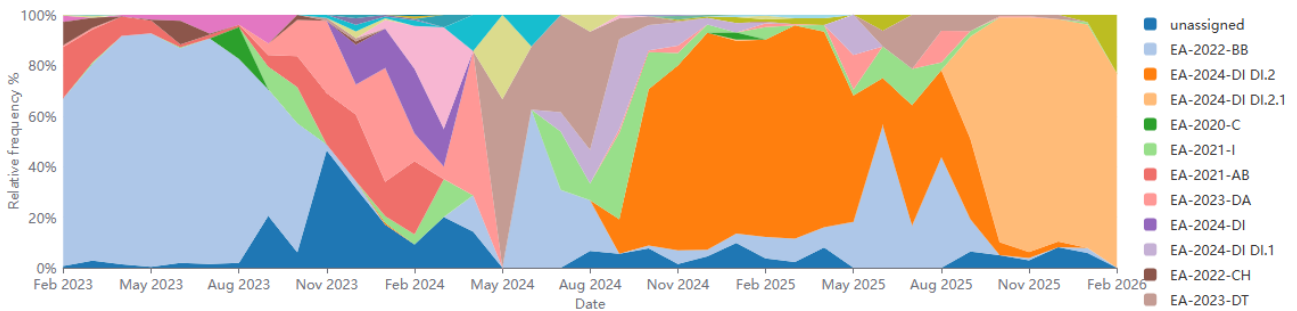
HPAI-virus innen H5-klade 2.3.4.4b har de siste årene spredt seg på den nordlige halvkule, samt i Afrika og Sør-Amerika, og til Antarktis. Hyppig reassortering mellom disse virusene og andre høy- og lavpatogene avære influensavirus fører til stadig nye genotyper med ulikt vertsspekter og geografisk utbredelse (Figur 6). Subtypen H5N1 er den dominerende og har stått for de aller fleste utbruddene, mens H5N5 har sirkulert i nordlige områder og påvises sporadisk. Det er ikke gjort nye funn av H5N5 i Norge i denne rapporteringsperioden. I Sverige ble HPAI H5N2 påvist hos en hvitkinngås. Subtypen H5N2 ble også påvist hos en jaktet stokkand i Latvia.

Siden i fjor høst har HPAI H5N1-virusvarianten (genotypen) EA-2024-DI.2.1 dominert i Norge og resten av Europa. Dette er en undergruppe av varianten DI.2 som dominerte hos andefugler våren 2024, og kjennetegnes av et trunkert NS1-protein. EA-2024-DI.2.1 ble først introdusert til Europa i midten av september 2025, og har siden særlig rammet andefugler, men viruset er også påvist i fjørfe i flere land og hos enkelte andre dyr. Det var også denne virusvarianten som forårsaket massedøden blant traner på trekk på vei fra Sverige til Spania. Genetiske virusanalyser fra traner i flere land, tyder på at utbruddet skyldes en enkelt introduksjon som etterpå spredte seg mellom fuglene. Fra 21. oktober 2025 til 20. mars 2026 helgenomsekvenserte Veterinærinstituttet 22 HPAI-virus av varianten DI.2.1. I tillegg ble det påvist kun ett virus av varianten EA-2022-BB, og noen få lavpatogene virus (bl.a. H2N3). I enkelte prøver ble det påvist koinfeksjon mellom lavpatogene og høypatogene virus.

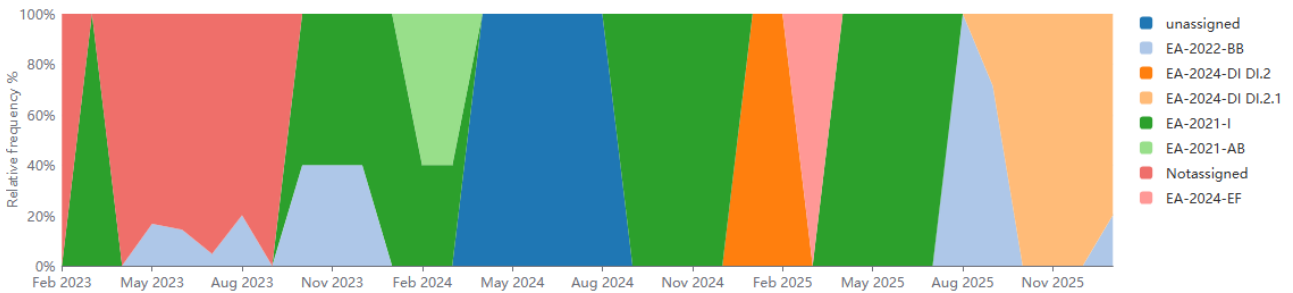
De fleste påvisningene av HPAI i Norge i vinter er gjort hos syke eller døde svaner. En screening av tilsynelatende friske fugler som oppholdt seg i samme miljø som de syke fuglene, viste at flere av disse også skiller ut HPAI-virus. I prøver tatt av jaktede andefugler i aktiv overvåking i oktober 2025, ble det også funnet HPAI-virus hos friske fugler. Lignende observasjoner er gjort hos gressender i andre land i Europa f.eks. Nederland.

Slik smittesituasjonen er nå, ser det ut til at DI.2.1-varianten fortsatt vil sirkulere en stund fremover. Det er likevel usikkerhet om nye virusvarianter vil introduseres via trekkfugl, eller om virusvarianter som sirkulerer på et lavere nivå og rammer andre fuglearter, kan få et oppsving utover vår og sommer. I Europa er det siden oktober 2025, foruten om DI.2.1, også gjort enkelte påvisninger av H5Nx-virusvariantene EA-2024-DI.2, EA-2024-DT, EA-2022-BB, EA-2023-DA og EA-2021-I. I etterkant av H5N5 EA-2021-I tilfellene hos villfugl og pattedyr i Norge, er det gjort enkeltpåvisninger av denne subtypen både i Danmark (hettemåke) og Nederland (havhest) i vinter. I tillegg har viruset trolig også spredt seg fra Europa til Japan.

HPAI H5Nx 2.3.4.4b-virusene er fortsatt best tilpasset smitte til og mellom fugler, og har liten bindingsevne til reseptortypen som er mest utbredt på celler hos mennesker. En nyere studie av [Weber et al., 2026](#) viste at virus i klade 2.3.4.4b har en unik evne til å binde mucin-lignende O-glykaner, noe som ikke gjenkjennes av andre A(H5)-klader. Selv om disse virusene fortsatt har en reseptorspesifisitet som er typisk for fugl, kan deres brede vertsregister potensielt forklares av deres brede reseptorspesifisitet. Foruten dette, har flere av H5Nx-virusene en eller flere pattedyrtilpasninger som for eksempel i PB2-proteinet, der PB2-E627K er den vanligste, men det ser ut til at frekvensen har gått ned i H5N1-virusene hos villfugl denne sesongen sammenlignet med foregående sesong. I H5N5-virusene ser det derimot ut som om PB2-E627K/V har blitt fiksert siden november 2024. Virusene påvist blant pattedyr i perioden var også alle HPAI H5N1 DI.2.1. Blant disse var forekomsten av PB2-E627K høyere enn i virusene fra villfugl.

A. Europa

B. Norge

Figur 6. Diagrammene viser genotypfrekvenser tilhørende A/H5Nx - klade 2.3.4.4b i WHO-Europa (A) og Norge (B) over en treårsperiode. De er hentet fra GISAIDs Frequency Dashboard v0.9, basert på genomsekvenser delt via GISAID ([Khare et al. 2021](#)), den globale datasamarbeidsplattformen for genomisk overvåkning. Data for å produsere oversiktene ble hentet ut 20. mars 2026. I (A) er kun de 12 hyppigst detekterte genotypene vist med fargeforklaring. We gratefully acknowledge all data contributors, i.e., the Authors and their Originating laboratories responsible for obtaining the specimens, and their Submitting laboratories for generating the genetic sequences and metadata and sharing them via the GISAID Initiative, on which this research is based.

Vurdering

Etter en vinter med svært høy forekomst av høypatogen aviær influensa (HPAI) H5N1 hos villfugl i Europa, har situasjonen også i Norge vært preget av omfattende smittesirkulasjon. I likhet med resten av Europa har antallet nye påvisninger hos villfugl her til lands vært avtagende de siste ukene. Den dominerende virusvarianten gjennom høsten og vinteren har vært H5N1 EA-2024-DI.2.1, som i særlig grad har rammet andefugler som svaner, gjess og ender.

I Norge har påvisningene siden oktober 2025 og frem til 20. mars 2026 kommet fra flere områder i Midt- og Sør-Norge, ofte knyttet til bynære vann- og kystområder. Dette indikerer en bred geografisk spredning hos overvintrende fugler. De fleste funnene har vært hos syke eller døde fugler, mange med nevrologiske symptomer, men viruset har også vært påvist hos friske individer. I tråd med mønsteret som er beskrevet i sammendraget, har svaner vært mest synlig rammet, men smitte er også påvist hos gjess, ender, måker og rovfugl.

Til tross for omfattende smittesirkulasjon hos villfugl har situasjonen i fjørfesektoren i Norge vært stabil, og det har ikke vært nye utbrudd hos fjørfe eller fugler i fangenskap siden september 2025. Dette står i kontrast til situasjonen i deler av Europa, hvor antallet utbrudd hos fjørfe gjennom vinteren har vært på nivå med foregående år, og det har vært mange utbrudd i våre naboland. I Europa er det også rapportert en mindre økning i påvisninger hos enkelte pattedyr, særlig viltlevende rovdyr som rever, samt noen funn hos katter. I Norge har det ikke vært nye påvisninger hos pattedyr siden september 2025.

I januar 2026 ble det for første gang påvist antistoffer mot HPAI H5N1 hos en melkeku i Nederland. Dette viser at europeiske HPAI-virus kan smitte melkekyr. Funnet har betydning for den nasjonale risikovurderingen fordi det demonstrerer at storfe kan eksponeres og infiseres under naturlige forhold. Per nå foreligger det ingen

indikasjoner på aktiv spredning blant storfe i Nederland eller tilsvarende smitte hos norske storfe. Hendelsen understreker likevel behovet for overvåking og økt årvåkenhet, særlig i områder der storfe kan eksponeres for miljøer med mye HPAI hos villfugl, eller i områder der dyr beiter nært vann, våtmarksområder eller sjøfuglområder. Testing bør vurderes ved uvanlig sykdom hos drøvtyggere i soner med kjent HPAI-aktivitet.

Vårtrekket er nå i gang, og trekkfugler kan bringe smitte både inn til landet og mellom regioner. Selv om forekomsten i Europa er avtagende, er det sannsynlig at virus fortsatt sirkulerer i deler av den norske villfuglpopulasjonen. I overgangsperioden frem mot hekkesesongen kan smitte dermed flytte seg til nye områder. Det kan også introduseres nye virusvarianter, lavgradig sirkulerende varianter kan dukke opp igjen, eller nye varianter kan utvikles. I vinter er den måketilpassede EA-2022-BB-varianten påvist hos én gråmåke i Stavanger. Basert på tidligere år forventes færre funn hos andefugler utover våren, mens risikoen for påvisninger hos måker og sjøfugler vil øke inn mot og gjennom hekkesesongen.

Anbefalinger

Veterinærinstituttet har følgende råd og anbefalinger per 20.03.2026:

- **Godt smittevern i kommersielle fjørfebesetninger og hobbyfuglehold i hele landet**
Direkte eller indirekte kontakt med smittede villfugler er fortsatt den viktigste smitteveien. Fôr og vannkilder må sikres mot villfugl. Biosikkerhetsrutiner bør gjennomgås jevnlig. Både friske og syke villfugler kan ha med seg smitte, spesielt ender.
- **Lav terskel for å varsle Mattilsynet ved økt dødelighet, nedsatt produksjon og/eller redusert fôr- og vannopptak i fjørfebesetninger og hobbyfuglehold**
Tidlig oppdagelse er avgjørende for å hindre videre spredning.
- **Overvåking av smitteforekomst hos viltlevende fugler**
Fugler med atypisk dødelighet spesielt svaner, gjess, måker, sjøfugl, rovfugl og åtseletere, bør prioriteres for testing. Det ønskes også prøver fra Svalbard og Jan Mayen. Personer som håndterer villfugl som del av yrke eller hobby, bør bruke beskyttelsesutstyr i tråd med gjeldende råd og lokale risikovurderinger. Ikke alle fugler viser kliniske tegn på smitte. Lokaliteter med større ansamlinger av villfugl og sjøfuglkolonier bør overvåkes særlig nøye inn mot og gjennom hekkesesongen.
- **Lokal overvåking og beredskap ved utbrudd hos villfugl**
Kadaverhåndtering bør vurderes for å redusere smittepress. Døde fugler som det blir tatt prøver av, må destrueres etterpå i henhold til gjeldende retningslinjer i kommunen. Registrering av antall døde fugler per art er viktig. Kommunale myndigheter bør sikre oppdatert informasjon om lokale smitterisikoer for håndtering og trygg fjerning av døde fugler.
- **Rehabilitering av viltlevende dyr**
Mattilsynet skal varsles ved mottak av dyr der HPAI ikke kan utelukkes. Rehabilitering av fugler med ukjent smittestatus innebærer betydelig smitterisiko. Testing med PCR bør vurderes ved håndtering av ukjente eller svekkede fugler.
- **Årvåkenhet for smitte til andre dyr, lav terskel for varsling og testing**
Mattilsynet skal varsles ved luftveis- eller nevrologiske symptomer hos ville eller tamme pattedyr, og ved uavklart dødelighet. Dette er spesielt viktig i tilknytning til utbrudd hos fjørfe. Ved utbrudd hos fjørfe er det viktig å gjennomføre systematiske observasjoner av nærliggende villfugllokalteter. Veterinærinstituttet bør konsulteres om prøvetaking.

Blant viltlevende pattedyr er det særlig aktuelt å teste rovvilt som rev, mink, oter og gaupe, men også smågnagere og sjøpattedyr som steinkobbe, havert og nise. Blant tamme pattedyr kan det i visse tilfeller være særlig aktuelt å teste prøver fra gårdsdyr som storfe, småfe, gris og kamelider. Kjøledyr og dyr i dyreparker er også aktuelt å teste, spesielt om dyrene viser tegn på sykdom og/eller de har vært i nærkontakt med smittet fugl.

- **Overvåking av HPAI hos melkekyr**

Utbrudd blant melkekyr i USA, og funnet av antistoffer hos en melkeku i Nederland viser at storfe kan smittes uten kliniske tegn. Ved klinisk mistanke skal Mattilsynet varsles og Veterinærinstituttet konsulteres om prøvetaking. Økt overvåking i tilknytning til utbrudd hos fjørfe og i risikoområder hvor det er sannsynlig at storfe eksponeres for villfuglsmitte anbefales. Andre former for overvåking som kan fange opp subklinisk smitte er under vurdering.

- **Tiltak for hunder og katter**

Hunder og katter bør holdes unna syke og døde fugler og pattedyr med fugleinfluensa, som rovvilt. Ved tegn på sentralnervøs sykdom og/eller luftveissykdom hos hund og katt som kan ha vært i kontakt med syke eller døde ville fugler eller rovvilt, bør behandlende veterinær varsle Mattilsynet. Dette gjelder spesielt i områder hvor det er påvist eller mistanke om HPAI hos villfugl.

- **Unngå å gi hunder og katter rått fuglekjøtt fra usikre kilder**

Det er svært lite sannsynlig at kjøledyr blir smittet via rått fjørfekjøtt med opphav i Norge, da utbrudd bekjempes og smittet fugl destrueres og ikke sendes til slakt. Sannsynligheten for at det skal være smitte av HPAI-virus med rått, importert fôr til hund og katt som er tilstrekkelig kontrollert, er liten. Man bør unngå å fôre kjøledyr med rått fuglekjøtt fra usikre kilder.

Frisk fisk
Sunnne dyr
Trygg mat

Veterinærinstituttet

Ås ▪ Sandnes ▪ Bergen ▪ Trondheim ▪ Harstad ▪ Tromsø

postmottak@vetinst.no

vetinst.no